

Ben jij zelfstandig ondernemer of schijnzelfstandig?

Checklist voor ondernemers

Echte zelfstandigheid betekent dat je als zzp'er zelf je werktijden, werkwijze en klanten bepaalt. Je hebt meerdere opdrachtgevers, doet specialistisch werk en beslist zelf hoe je een klus aanpakt. Bij schijnzelfstandigheid lijkt je zelfstandig, maar werk je eigenlijk als een werknemer. Je hebt bijvoorbeeld één opdrachtgever, werkt op locatie, volgt instructies of kunt opdrachten nauwelijks weigeren. Je hebt dan wel de nadelen van zzp'en, zoals geen doorbetaling bij ziekte, maar niet de voordelen zoals vrijheid.

Beantwoord de volgende vragen voor jezelf

Bekijk de onderstaande vragen en zet een vinkje als het antwoord "ja" is. Heb je uiteindelijk veel vragen aangekruist? Dan kan het zijn dat je meer een schijnzelfstandige bent dan een echte ondernemer. Ga dan het gesprek aan met je opdrachtgever(s) en voorkom problemen!

Werkrelatie en onafhankelijkheid

- Heb je weinig specialistische kennis of vaardigheden nodig voor je werk?
- Is het resultaat van je opdracht onduidelijk omschreven?
- Geef je leiding aan mensen van het bedrijf waarvoor je werkt?
- Kun je door regels of protocollen niet zelfstandig werken, bijvoorbeeld in de zorg?

Werkomstandigheden

- Geeft de opdrachtgever je gedetailleerde instructies over hoe je moet werken?
- Zijn er functioneringsgesprekken of evaluaties?
- Legt de opdrachtgever je gedragsregels op?
- Werk je volgens een vast patroon?
- Is thuiswerken mogelijk maar moet je op locatie werken?
- Gebruik je verplicht spullen van de opdrachtgever, zoals een laptop of bedrijfskleding?
- Worden de werktijden voor jou bepaald?
- Moet je altijd beschikbaar zijn?

Vergelijking met vaste werknemers

- Doe je hetzelfde werk als vaste werknemers van het bedrijf?
- Heb je dit werk eerst in loondienst gedaan voor dezelfde opdrachtgever?
- Moet je verplicht meedoen aan trainingen/cursussen van het bedrijf?
- Word je uitgenodigd voor bedrijfsactiviteiten of teamuitjes?
- Heb je contact met de eindklant?
- Doe je mee aan interne vergaderingen?
- Betaalt de opdrachtgever jouw trainingen of cursussen?

Zelfstandigheid en risico

- Heb je afgesproken dat je jezelf kunt laten vervangen door iemand anders maar gebeurt dat in de praktijk niet?
- Heb je het contract van je opdrachtgever getekend en is daar niet over onderhandeld?
- Regelt de opdrachtgever jouw administratie?
- Krijg je doorbetaald bij vakantie of ziekte?
- Is jouw uurtarief ongeveer hetzelfde als dat van een werknemer die vergelijkbare werkzaamheden uitvoert?
- Is de opdrachtgever aansprakelijk voor fouten die jij maakt?
- Heb je zelf niet of nauwelijks geïnvesteerd in je eigen bedrijfsmiddelen?
- Krijg je betaald als er even geen werk is?

Opdrachtgevers en vrijheid

- Mag je niet voor meerdere opdrachtgevers werken?
- Is er een concurrentie- of relatiebeding?
- Ben je afhankelijk van één opdrachtgever?
- Maak je geen reclame voor je eigen bedrijf en ben je verder ook niet actief bezig om nieuwe opdrachten binnen te halen?

Wil je meer weten over schijnzelfstandigheid? Neem een kijkje bij deze handige links:

- [Check of je ondernemer bent voor de inkomstenbelasting](#)
- [Bekijk de voorbeelden per sector van Ministerie van SZW](#)
- [Doe de handige keuzehulp over schijnzelfstandigheid van de Rijksoverheid](#)
- [Rompslomp video podcast 'Hoe voorkom je schijnzelfstandigheid als zzp'er?'](#)